

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábon pulltonar egyszeri hirdetésként 10 fillér, többszöri hirdetésként 14 fillér. — Hivatalos hirdetésként minden szö 4 fillér. — Hirdetéseket és díjakat HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendő.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:
ÉLES KÁROLY.
Leptulajdonos és kiadó:
HORVÁT GÁBOR.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendő. Kéziratokat nem küldünk vissza.

A választói jog.

Most folyik az összeírás a választói jog új megállapítása érdekében. Ez a jog megilleti mindazt az embert, aki elérte azt a kort, hogy a ráruházott jognak súlyát, fontosságát megérti, mondják a teoretikusok. Elég szépen meg is okolják. Azt mondják: Ha én egy országban lakom, akkor ott dolgozom és az ország törvényeinek vagyok alávetve. E törvények szerint vagyok köteles élni, szokásaimat szabályozni, szenvedélyemet fékezni, életemet irányítani. Helyes, én azt meg is teszem. De kérdem: kik azok, akik e törvényeket hozzák, melyekhez egész életemet szabnom kell? Polgártársaim által megválasztott képviselők testülete, a parlament. Ez bizony nem igazság, mert hiszen én is polgára vagyok e hazának és így nekem is kell, hogy jogot adjanak, hogy a törvények hozatalához hozzászólhassak. Ezek a törvények sorsomra ép oly befolyást gyakorolnak, mint választó polgáram sorsára, azért az osztó igazság azt kívánja, hogy nekem is jog adassék sorsom intézéséhez. Ime röviden a megokolás. Kik tagadja, hogy ez igazság, hogy ez helyes? Senki sem. Nohát akkor iktassák törvénybe az általános titkos választói jogot. „Nem lehet“, — kiáltják több oldalról. „Még nem lehet“, — mondom én. Nem lehet pedig azért, mert bármily szép, bármily világos az általános választói jog elmélete, számolni kell

a körülményekkel, az adott helyzettel. A közérdek mindig fölülte áll az egyéni érdekek, fölülte áll legalább ott, ahol a közvéleményből még ki nem veszett a közérdeket. Mindenki akarja, követeli az általános választói jogot, kell is hogy akarja, kell is hogy követelje, de aki most egyszerre akarja ezt megvalósítani, az vagy nem ösmeri ennek az országnak a körülményeit, vagy pedig nem eléggé lelkiismeretesen gondolkodik hazánk helyzetéről. Mert próbáljuk csak megereszteni fantáziánkat és képzeljük el, hogy megadnák a választói jogot. Milyen parlament állana a nemzet képviseletében? Az egész magyar társadalom képe alaposan megváltoznék és különösen a főváros kerületéből hat a szociálisták kezébe kerülne és a parlament többi padjait tót — román — szerb — szász nemzetiségű képviselők foglalják el.

A magyar nemzetnek ez a parlament ásná meg a sirját és Lengyelország sorsára juttatná. Látjuk tehát, hogy az általános választói jog ma saját közérdekkünkbe ütközik. Magyarországon ma az általános választói jog romlás, de egybizonyos idő multán áldás lehet. Romlás pedig azért, mert egyrészt a nép még éretlen, hogy a választói jog fontosságát megértse, másrészt a nemzetiségek lelketlen izgatók hatalmában vannak. Magyarországon az általános választói jog csak fokozatosan valósítható meg, még pedig olyan fokban, amely fokban képesek vagyunk az okokat megszüntetni. Mert ezek az okok nem

állandók, ezek az okok helyes politika mellett megszüntethetők. A nép éretlenségének az oka megszüntethető az iskolával, hazafias egyesületekkel, művelődő intézményekkel. Meg kell tanítani a népet az írásra, olvasásra, nemzetének multjára, helyzetére egyrészt, másrészt meg kell értetni vele a választói jog fontosságát, a polgár hazafias kötelességét. A másik ok megszüntetése nehezebb, de nem lehetetlenség. Okos gazdasági politikával meg kell értetni a nemzetiségekkel, hogy a magyar állam épp úgy gondjukat viseli, mint más polgárét, hogy a kifelé való gravitációjuk haszonlatanság, de hálátlanság is a magyar nemzet, a magyar állam iránt, mely érdekkükben ép úgy dolgozik, mint más lakója érdekében. Meg kell ösmertetnünk velük lelketlen izgatók önző céljait és meg kell tanítani őket a magyar szóra, magyar érzelmre. És amily fokban sikerül ez okokat megszüntetni, épp oly fokban kell kiterjeszteni a választói jogot. Mert ebben is mint minden közérdekkben, legfőbb szempont a nemzeti érdek.

Emlékbeszéd Kossuthról.

— 1904. március 20. —

Tisztelt elnök úr!
Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

A megtisztelő megbízás, amely nekem most a szót megadja, természetesen feladatommá tette Kossuthról, mint emberről és mint hazafiról megemlékezni.

Az Isten.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

A vádlott, az alig tizenöt éves többszörös gyilkos beszélni kezdett:

„Az Isten . . . Anyámtól hallottam először ezt a szót. Akkor, amikor eszemélni és gondolkodni kezdtem. Három éves lehettem. Kérdeztem tőle:

— Anyám, minden gyermeknek van apja, hol az anyám?

Azt felelte:

— Neked nincs! Te Isten oltalmában maradtál.

— Azért éhezem annyit? — kérdeztem.

Az anyám hallgatott és sirt.

Éjszakánként, ha az éhségtől és hidegtől nem tudtam aludni, hallottam, hogy az anyám az ágya széléhez veri a fejét és jajgatva mondja:

— Jaj, de megvert engem . . . az Isten!

Nagyon szerettem az anyámat. És szívemben nagy gyűlölet támadt az Isten ellen, aki veri az anyámat. Akkor öt éves voltam.

Volt egy kis hugom. Szép szőkehajú baba, alig két éves. Imádtam. Az éhségtől meghalt. Nem tudtam, hogy mi az a halál, de végtelen keserűséget éreztem, hogy nem látom többé az én kis testvéreimet. Kérdeztem az anyámtól:

— Mi van vele? Hol van?

— Elvette az Isten! — felelte.

— Újra az Isten!

Egyszer durva, haragos emberek törtek be a házukba, elvitték az anyámat. A szomszédok azt mondták, hogy törvény elé viszik, mert kenyeret vitt el onnan, ahol nem adtak neki. Kenyeret, mert éheztem. Lopott.

— Az Isten megbüntette! — mondták az emberek.

Az anyám nekem akart kenyeret szerezni, mert éhes voltam s ezért az Isten megbüntette. Ekkor láttam, hogy én és az Isten ellenségek vagyunk.

Beteges volt az anyám és a börtönben meghalt.

— Jól tett vele az Isten! — beszélték újra. És én olyan egyedül maradtam . . .

A fiatal gyilkos elhallgatott. Az esküdtbíró-ság és a törvényszéki tárgyalóterem közönsége borzongva nézte.

A gyilkos pedig folytatta vallomását:

„Az elnök ur azt kérdezte, hogy nem féltem-e az Istentől, amikor gyilkoltam? Hát megfelelttem. Én gyűlölöm az Istent!

Ki az Isten? Én csak akkor hallottam róla, ha valami rossz történt életemben. Miatta is gyilkoltam.

Isten! . . . Ez a szó megmérgezte a gondolataimat. Láttam a kis testvéreimet, a börtönben meghalt anyámat és önmagam, aki Isten oltalmában maradtam. E szó miatt gyilkoltam. Egy zöldséges kofánál laktam. Egyszer a kvártélyosom a zöldséges zsákokat rendezte a pincében. Amikor fölemeltük, az asszony felsóhajtott:

— Oh Istenem!

Megfojtottam.

Együtt koldultam egy suhancársammal. Péternek hitták. Egyszer egy hatost dobtak a kalapjába.

— Isten fizesse meg! — mondotta.

Megfojtottam. Napszámba dolgoztam egy ferencvárosi szatócsnál. Valamelyik reggel éppen akkor léptem be hozzá, amikor a fejét és a bal karját körülzúzva így imádkozott:

— Hallgadj meg Izráel, az Ur a mi Istenünk, az Ur az egyetlen.

Megfojtottam.

Szerettem egy leánvt. A közös nyomoruság kenyerén éltünk. Egyszer így vigasztalt meg:

— Majd megsegít az Isten!

Őt is megfojtottam.

De ez egyszer gyöngye voltam. Sikoltozott.

Meghallották és tetten értek.

A vádlott elhallgatott. Az orvosszakértők bizonyították, hogy a vádlott elméje tiszta. A vallásos nevelés hiánya s az erkölcstelen légkör voltak a bünszerzők. — A bíróság a sok enyhítő körülmény figyelembe vételével úgy határozott, hogy a gyilkos javító intézetbe küldendő. A gyilkos pedig a javító intézetben, amikor az intézet papja a vallás vigaszával közeledett hozzá és Isten tiszteletére intette, — megfojtotta a papot is.

Pakots József.

Feladatomból első pillanatra megijedtem, mert Kossuthról, élete folyásáról lexikon-szerű adatokat elősorolni annyit, mint feltételezni önként, hogy e lexikon-szerű adatokat nem ismerik. Ez önként szemben megbántás lenne. Kossuthról mint hazafiról, mint politikusról megemlékezni pedig nehéz témának tetszett, mert abban a meggyőződésben voltam eddig, hogy tekintet nélkül a személyre, akiről beszélnem kell, hanem általánosságban is a mi intelligens közeposztályunk a fogalmak iránt, „haza”, „hazafi”, mindinkább közönyössé válik. A küzdelem a mi sorainkban a megelhetésért folyik; a tudat, hogy az anyagság, a vagyon, a pénz adja meg az erőt, a hatalmat, a politikai jogokat, sőt elég helytelenül: még polgártársaink bizalmát is: mindjobban elterel minket attól, hogy ne csak saját céljainkkal foglalkozzunk, hanem a hazáról, a haza nagy fiáról s ezeknek értünk hozott áldozatairól is meditatáljunk. Emellett közzülök sokan még mindig nem tudnak felül emelkedni arra a véleményre, hogy nagy férfaink: Kossuth, Deák stb. neve ideál, hagyomány, nemcsak egyes politikai csoportoké és pártoké, hanem mindnyajunké. Uraim, azt mondani Kossuthról, hogy az ő eszméi egy politikai párté, hogy az ő eszméi kötelessége: épp oly abszurd állítás, mint Rousseauról, Montesquieuról azt mondani, hogy az ő eszméjük, ideájuk a francia republikánusoké, mikor tudjuk, hogy ezek a tanok ma már mindzoké, kik a szabadságot szeretik, akik nemcsak mondják, de szívökben is hordják az igét, hogy „szeresd felebarátodat, mint te magadat”.

Tisztelt hölgyeim és uraim! Az a tény, hogy önként itt ilyen szép számmal összejöttök, az a tény, hogy városunk örege-aprja ma velem együtt ünnepel: kényszerít annak bevallására, hogy tévedtem s biztat, hogy feladatomból nem nehéz és pedig annál kevésbé, mert nem az én igárgtelen szavaimnak kell önként Kossuthról azt a meggyőződést kelteni, azt a jellemzést adni, mit az Irás ad Mózesről; mivel a bölcs jellemzi Mózeset, hogy „ő volt az, aki megmentette nemzetét az enyészettől”, hanem ez a jellemzés meggyőződésként már az önként szívébe van írva!

Tisztelt hallgatóság! A férfiak, ki egy állam, egy ország sorsára befolyt van hivatva, soha sem szabad figyelmen kívül hagyni, mi az állam célja, feladata, mi okból keletkezett az? Plátótól kezdve, ki a törvényekről és köztársaságról írt művében már az állam keletkezéséről elmélkedik, azt teokratikus alapon akarja megállapítani, számtalan elmélet keletkezett: egyházi állam elmélet, metafizikai, pátriarkális, pátrimoniális, szerződési stb. elmélet. A pátrimoniális elmélet szerint az állam közvetlen a családból fejlődött. A család családjai elszaporodván, maguk közt megalkották az államot, amelynek feje a család legidősebb ágának vagy a seniora vagy elsőszülöttje. Az állam teljesen a családé, a nemzetsége. Jogok csak a családotól, a nemzetséghez tartozókat illetik; aki a nemzetségnek nem tagja, az nem nemes, szolgáktól és bevándorlottaktól eredt, igény a jogokhoz nincs.

A szerződési elmélet szerint az állam alapítói, ezek jogutódai egymással szerződést kötöttek, avégből, hogy mindazoknak a céloknak elérésére, mire az egyes képtelen, egy szervezetet alkotnak, e szervezetet vagyontukkal, vértükkel tartják fenn, annak engedelmeskednek; viszont a szervezet gondoskodik róla, hogy az egyes emberi céljainak minél jobban megfelelhessen, boldogulhasson.

A pátrimoniális állam célja a család, a nemzetség boldogulása, formája a feudális államforma. A szerződési elméleten alapuló államnak önmagában célja, t. i. önmaga nincs, annak egyedüli célja és feladata összes lakóinak boldogítása; formája: a demokratikus királyság vagy demokratikus köztársaság.

Kossuth 1830-ban a nyilvános szereplés terére lépve, látott maga előtt egy országot, amelynek tízmillió lakója közül csak négyszáz-ezer bir politikai jogokkal; talált egy feudális államszervezetet, amelyet pedig az állandó hadsereg már kétszáz évvel előbb megbuktatott; talált egy országot, amely századokra visszamaradt; látott maga előtt egy nemzetet, amelynek nem volt nyelve, nem volt sajtója, irodalma, tudománya, iskolája, ipara, kereskedelme; látott maga előtt egy intelligenciát, amely a bajokat orvosolni csak szóval volt hajlandó; talált egy országgyűlést, amely elhatározza, hogy utakat, csatornákat építtetni kell és fog is, de majd csak akkor, ha a kiküldött bizottság módot talál rá, hogy az építési költségeket a jobbágyokra lehet hárítani, azokra a szegény jobbágyokra, kik fizetnek pupjuknak a tizedet, uraságuknak a kilencdel, dézsmát, robotot; akik egyedül tartották fenn a megyét, a központi szervezetet, a hadsereget s kiknek ez óriási terhek és áldozatok

ellenében politikai jogaik nem voltak, nem ismerték el róluk, hogy emberek, hogy saját személyükkel szabadon rendelkeznek, nem volt nekik szabad vagyont gyűjteni, arról rendelkezni.

Hogy az ilyen államszervezet és a haladás eszméje egymást kizárják, hogy a nemzetnek, ha haladni akar, a lübbéri szerkezetből demokratikus királysággá kell átalakulni, hogy az átalakulás a nemzetnek összes erejét kell, hogy koncentrálja: ez az igazság addig nem tudott utat törni a nemzet szívébe, míg Kossuth a százados elítéltelekkel szembeszállva az igazságot a nemzetnek fülebe nem kiáltja. A kiáltás a legjobbak kiesés, de a nemzet géniusza által megilletett lelkében viszhangot talált s kezdetét vette demokratikus alapon az új állam megállapításának óriási munkája.

Kossuth a Pesti Hirlapban programot adott: szabadságot s alkotmányos jogot kíván minden magyarnak, mert bár a polgári társaságban sok természeti jog korlátozandó, mintán azok az állam céljával ellenkeznek, azonban hogy valamely országban négyszázezer ember minden joga fel legyen ruházva, hét milliónak pedig — mely hazáját szintén vérevel és életével védelmezi — még csak egészen joga se legyen: azt sem az állam, sem a társadalom érdekében állónak nem tartja; mert erősebben fog alkotmányunk állni, ha bázisán 10 millió ember szolgál, ha gyökereit 10 millió ember szívébe bocsátja s onnan szív magába életerőt. — Közös teherviselés különbség nélkül. Alkotmányos szabadság közös élvezete, az organikus formák kifejtése s a nép képviselőt kellékeihez idomításai által, ezeknek köszönhetjük, „hogy él magyar, áll Buda még.”

Tisztelt uraim és hölgyeim! Ez a program meg is valósult. Üssök fel a corpus jurist, ott találják az 1848 évi III. V. VIII. XI. törvényeket független felelős miniszteriúról, az országgyűlési követeknek népképviselőt alapján való választásról, közös teherviselésről, tized, ösiség eltörléséről stb. Ezek mellett a mai nemzeti állam és társadalom alapját megvető alkotások mellett még Kossuth vállaira nehezedett a hadsereg szervezése, a háború organizálása. Miként a Judás Machabeus vezérlete alatt Jeruzsálembe visszatért zsidók falaikat ledöntve, házaikat hamuvá érve, mindent felforgatva és lerontva találtak, midőn újja kellett alakítani nekik mindent, a kapu előtt volt az ellenség. Ugyanegy időben újra kellett építeni a várost s a nép a háború és béke fáradozásait egyszerre szenvedte, hol a vakoló kanalat a karddal, hol a harcot a munkával cserélvén fel! Hasonló óriási munkát végzett Kossuth, Midőn egyrészt építeni, alkotni kellett neki az új államot, másrészt harcolni a minden irányban támadó ellen-séggel! Az elsőt bővézte, a másik szerencsétlenül végződött s a gyönyörű eszme: az önmálló és független Magyarország semmivé lett, a hazát ej borult, Kossuth külföldre menekült. Müködését azonban nem fejezte be, bár életének második szaka tetteiben nem oly eredményes, hatásaiban nem oly örökkévaló, mint az első, azért életének e szaka sem véss el nyomtalanul. Életének e része is türes, szenvedés, fáradozás és munka eszméjeért, a független Magyarországért!

Végig járja Angliát, Amerikát, felébreszti a múltat külföldnek hazája iránti érdeklődését, tart angol szónoklatot úgy, hogy a nagy világ-lap elragadtatva azt mondja róla: annyi nyelven és oly szépen beszélni mint Kossuth, csak az apostolok tudtak s ez által paralizálja az itthoni abszolutizmus tulkapasait.

III. Napoleon elhatározta magát, hogy Olaszország segítségére megy s ezzel együtt Ausztriát megtámadja. Kossuth mellettük terem. Igéretet vesz Napoleontól, hogy a háborút átveszi Magyarországra, oda Fiumen keresztül egy francia hadtestet küld. Kossuth emberföltött munkát végez Angliában, Városlőr városra, faluról falura jár, népgyűléseket tart, megbuktatja az Ausztriával rokonszenvező kabinetet, eléri, hogy Anglia semleges marad. Majd Olaszországba terem, szervezi a magyar legiót, otthoni híveit elkészíti a fegyverforgatásra; közben az egyesült olasz-francia hadak egyik diadalt a másik után aratják, megnyerik a solferini csatát. Kossuth már álmai valóságát látja, midőn híret veszi, hogy Napoleon a porosz beavatkozástól való félelmében Villafrancánál megkötötte a békét.

III. Napelen megízeni Kossuthnak: sajnálja hogy jelenleg a magyar ügyért mit sem tehet, de Kossuth saját személye és gyermekeit illetőleg parancsoljon vele. Kossuth könnyei kicsordultak s elismerte, hogy megcsalattatott! De azért meg nem nyugodott. Olasz barátjaival az olasz diplomacia segítségével meg akarta alapítani a dunai konföderációt, amelyik mása lett volna az északamerikai egyesült államoknak, csak hogy nem köztársasági alapon. Ez a terve azonban — a fegyverek már az Aduanánál voltak — titkolozni nem tudásukon hajótörést szenvedett.

Teleki öngyilkossága, Ó felségével folytatott bankó-perre mind újabb és újabb csapásként hatott reá. A porosz-osztrák háboruban már részt sem vesz.

A magyar legió sorsát Klapka, Csáky intézi. A nemzet kibékül királyával, megtörténik a koronázás, Kossuth visszavonul a cselekvés teréről; eléri a magyar szabadsághősök végzete: ellentétbe kerül nemzetével, kinek a kiegyezést, a koronázást nem tudja megbocsájtani. Irataiban mély bánattal mondja: „Fiaimmal s pár elvrokon lő baráttaul egyedül állunk elhagyott magános vándorok a sivatagon. Nekem a sír szélére érkezett öreg vándornak jöven dője nincs, akinek multjában nincs öröm; azt mondja lelkem meggyőződése, miként egykor nemzetem ellenségeivel szemben, úgy most saját nemzetemmel szemben is nekem van igazam. A világ bírāja ítélni fog.”

Miként nyári esteken, bár az ég derült, de azért villám cikázik, s megrázza a levegőt, úgy ő is csak egy-egy hazaküldött bánatos levélben önti ki szive keserveit.

Ez is elmúlt meghalt! Tisztelt hallgatóság! Ellenségei azt mondják róla, hogy forradalmár volt. Erre megfelelt III. Napoleon, ki midőn a porosz kabinet szemére vetette, hogy forradalmárokkal szövetezett, azt felelte: „Kossuth és társai nem forradalmárok, hanem hazafiak”.

Ellenségei azt mondják, hiúság vezérelte, ismét kormányzó akart lenni. E gyanúsításra megfelel ő maga, irván Józsikának, hogy ő republikánus nem akart, így tehát kormányzó újra nem lehetne, miniszterségre ő, ki már kormányzó volt, nem vállalkozna. „Nekem nem kell semmi a hazától — mondja — nekem nem adhat semmit már a hazám, kivéve az örömet őt szabadnak tudhatni és hat lábnyi gödröt az örök álmomra.”

Tisztelt uraim! Forgatom a magyar történelem lapjait, keresek Kossuthhoz hasonló államférfiut, aki az emberi jogokért annyit harcolt volna, oly eredményeket ért volna el mint ő, nem találok; keresek hozzá hasonló elvszilárd férfiut: nem találom! Páldája gyümölcsöző, emléke áldott legyen! Áldott legyen Istenünk, ki őt nekünk adta; áldott legyen az anya, ki őt fel nevelte; áldott legyen a föld, melyik hulló porát betakarja!

X X.

H I R E K.

Virágvasárnap.

Tavaszi napsugár rezgésétől fényes a levegő. Csókjától életre ébred a természet: zsendül a fű, duzzadnak a bimbók s a száraz, avar alól kíváncsian dűgja ki szerény fejecskéjét az illatos ibolya. Megindul az élet nagy munkája, a megváltás diadala a halálon.

Megindul a lelkek megváltása is. A szerény názárethi ács fia indítja meg; megindítja isteni fényvel, erővel és hatalommal. Széled, áldáshintő szavaiban ott rezeg a fény és melegség, szeretetében a megragadó és lebilincselő erő, igazságában a legyőzhetetlen és ellenáthatatlan hatalom. A nép lelke megsejti, hogy megváltásra jött az Isten küldötte, aki kiemeli a föld s alakjából, megszabadítja a lelki bilincsek-től, szabaddá, egyenlővé teszi és megnyitja neki az örök élet kapuit isteni erejével. A nép virágokat, pálmággakat hint útjára s megbűvöltén, elragadtatva üdvözli:

— Hozsanna Dávid fiának! Hozsanna! Áldott ki az Úr nevében jő.

Am a dicsőítés himnuszára föleszmél a Gonoszság, az Irigység, a Gyűlölet. Feltűri uralmát a Jóságtól, a Szeretettől, az Igazságtól. És a nép lelkét, amely ma Hozsannát kiáltott, izzó gyűlölettel tölti el az Istenember iránt. E gyűlölet megteremtette a Golgota megrendítő drámáját: halálra vitte a Megváltót, a Szabadítót.

Ezért ma virágvasárnap templomba siet a nép. Kezében a bárka virága, ajkán a Hozsanna zsoltosmája. Ezért zendül föl később a kórus ajkán: — Kezdődik a mi Úrnak kinszenvedése.

Nagy volt, isteni nagy volt a lelkek megváltása. Véraldozat kellett érte. De a kőmolt véresüppökből új élet támadt az emberiségre.

Fogadjuk keblünkbe ezt az új életet. Tárjuk ki szívünket a Szeretnek, a Jóságnak és az Igazságnak. Lakozzék lelkünkben az Irgalom, a Könyörület és a Bocsnat.

Erre int a virágvasárnap és a rákövetkező nagy hét, amit a megváltás emlékezetének szentelünk.

— **Hazafias ünnep.** A sümegei katolikus legényegyesület f. hó 20-án, vasárnap kegyeletos módon ünnepelte meg március 15-ét s ezzel kapcsolatban Kossuth Lajos halálának tízéves fordulóját. Az ünnep a nagyszámú közönség

rom korona. Egyes száma 30 fillér, kapható minden újságelárúsnál.

A Magyar Hirlap tizennegyedik évfolyamát eli. Ez a tizenegy esztendő az elvűségnek, a magyar érdekek védelmében kifejtett állandó szívós harcának a tanúságtétele. Egyetlen törvénykönyv a nemzet minden igaz érdekének az összefoglalása, Ebben, mint mindenben teljes függetlenséggel hirdeti véleményét, amit sem pártnak, sem személynek alá nem rendel. A magyar alkotmányának éber őre s hű bajvívója a Magyar Hirlap. Politikája szabadelvű. Minden törekvése a közérdekben gyökerező. A jogos magyar célok kivívása van zászlójára írva. A Magyar Hirlap minden egyes előfizetőjével szoros bizalmi viszonyt tart fenn a szerkesztői üzenetekben, amelyekben minden komolyan felvetett kérdésre kimerítő választ ad. Gyakran életbevágó tanácsal is szolgál. Kedvezményei is páratlanok: Januárius óta új érdekes irodalmi vállalatot indított meg a Magyar Hirlap regénytára címmel. A vállalat minden hónapban egy-egy kötetet ad ki a legjelesebb magyar és külföldi írók műveiből. Ezeket a köteteket a Magyar Hirlap előfizetői havonként teljesen ingyen kapják s még a postai szállítást is a Magyar Hirlap fizeti. Mások számára, akik nem előfizetők, ezek a kötetek egyenként egy korona husz fillérbe kerülnek, úgy hogy az egész évfolyamára tizenkét korona lesz. Kedvezményes áron kapják a Magyar Hirlap előfizetői az Ország-Világ gyönyörű szép képes hatilapot. A Magyar Hirlap és az Ország-Világ előfizetési ára együtt negyedévre kilenc korona és ötven fillér. A Divat Szalon a legjobb divatlapot, negy-évre két korona kedvezményes áron rendelhetik meg a Magyar Hirlap előfizetői. Előfizetési ár: Az ingyen könyvajándékkal 1 hónapra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona, félévre 14 korona. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld a Magyar Hirlap kiadóhivatala Budapest, V., Honvéd-uca 10.

Hafadunk a korrall. Alig néhány éve, hogy megindult az országban a mozgalom, minden ház végeihez, elejéhez és kertjébe lugas szőlőket ültetni, már is oly óriási tért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel ne karolnák. Hát ez nem is csoda, mert nézzük meg például Fehértemplom városát, ahol alig van ház, melyet óriási törzsű lugas szőlő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdetétől egész tél folyamán finom csemegeszőlőkkel, minden évben terem a legesekegyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetés rovatában, áltán is bemutatott „Szőlő ültetés” című hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. — Színes fénynyomatu árjegyzékek mindenkinek, ki címét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

Kiadó lakás. Sümege, a belvárosban egy ház istállósával, szép kerttel kiadó. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni, Mautner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mautner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-uca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképeséggel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen felemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnevesebb gabnafélék dús választéka.

1229. /tk. 1904

Arverési hidetmény kivonat.

A sümegei kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Politzer Mór végrehajthatónak Kutai Kálmán és neje végrehajtást szenvedő elleni 700 K tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvszék területén lévő szentgrótmezővárosi 58. sz. tjkvben 66 hrsz. alatt Kutai Kálmán és neje Csándli Mária tulajdonánál felvett ingatlanra 3618 K ; a 467. sz. tjkvben 536, 537 hrsz. alatt ugyanannak tulajdonánál felvett ingatlanra 158 K kikiáltási árban az árverést elrendelte, hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904-ik évi május hó 21. napján délelőtt 10 órakor a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 361 K 80 ft és 15 K 80 ft középsznben, vagy az 1881. LX. t.c. 42.§-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. 1-én 3383 sz. a. keit igazságügyminiszteri ren-

delet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.c. 170 §a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A sümegei kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. Sümege, 1904. évi március hó 5. napján.

Szerdahelyi kir. aljbiró.

AZ ORSZÁG VILÁGÁNAK
M. K. 10 MÉRUT

Divatos felöltő 12 ftől felj.
angol double 18 3 3
div tavaszi öltöny 14 3 3
Uj képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KLEIN és SCHWARCZ legnagyobb férfi-, fiú- és gyermek-ruha-áruház.

Husvétii képes levelezőlapok dús választékban kaphatók Horvát

Gabornal, Sümege.

5 KORONÁÉRT
küldök 4 1/2 kilo (kb. 50 db.) kevéssé megsérült finom enyle

Pipere-szappant
rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sandor
Budapest, VIII. ker., Bezeredy-uca 3. szám.

VILÁGHIRŰ

a „RECORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságú arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismert levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:
Olaj-, aquarell- és pastell-festésben 20 K.
fénykép után 48-63 cm. nagyságban
Legfinomabb kivitelű Brom-Platin 5 K.
és krétarajz ára

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságú festményt készítenk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„RECORD”
festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 46.

Elvállal uti bunda és más téli ruhákat moly ellen való megőrzésre!

Házi cipők gyári árban.

Sürgöny!! Akar husvétra jó cipőket venni?

Fordulon bizalommal GOLD TERÉZ sümegei céghez, ahol mindenemű divatos női, férfi és gyermek cipők. Férfi és gyermek kalapok, legújabb divatu sapkák. Férfi ingek, gallérok, kézelők hozzávaló gombokkal. Nyakkendők, nap- és esernyők, férfi, női és gyermekharisnyák, zsebkendők, kötények. Úti bőröndök, diszmű és játékaruk. Gummi labdák nagy választékban kaphatók.

Elvállal uti bunda és más téli ruhákat moly ellen való megőrzésre!

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradtság nélkül készítheti ruháját a Guschelbauer Antal-fele szabályozható női derék-szabászati készülék segítségével anélkül, hogy a szabászati rajtot megtanulta volna.

Eme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott. Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett! Egy készülék ára 3 korona. Utánvét mellett!

Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.

Képviselek minden helységben kerestetnek. Magyarazatot ingyen küldök.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

Nyavalytörés!

Ki nyavalytörés és más ideges bajban szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve a szabad hattyú gyógyszerár által Majna-Frankfurt.

Pártoljuk a hazai ipart és viseljük

szegedi nyakravalót,
mely dús választásban kapható
Márkus Salamon Fia
cégnél, Sümege.

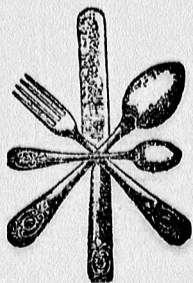

**BRÁZAY FÉLE
SÖSBORSZESZ**
NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZ
MELLEKELVE VAN!

Egy amerikai gyorsfőző
és

egy háztartási mérleg ingyen.

Mesés olcsó árak mellett küldöm szét túlhal-
mazott raktáromból világhírű s kiválóságukért
általánosan kedvelt mexikói ezüst-árúimat és pedig:

- 6 db mexikói ezüst asztali kés
- 6 " " " evővillát,
- 6 " " " evőkanalat,
- 12 " " " kávéskan.
- 6 " kiváló desszertkést,
- 6 " " desszertvillát.
- 1 " mexikói ezüst levesme-
ritő kanalat,
- 1 " " ezüst tejmerítőt
- 2 " eleg. szalon asztali gyer-
tyatartót.

46 drb. összesen 6. frt. 50 kr.
csak

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen
egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mel-
lett pontosan működő 12 1/2 kiló kordképességű
háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A
mexikói ezüst egy teljesen felér fém (belül is),
melynek tartósságáért és kiváló minőségéért
25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz elő-
leges megküldése esetén vagy utánvétellel törté-
nik az európai raktárból:

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII., Bezerédi-ucca 3. sz.

Sár cipő (galoschni)
hölgyek részére 1 pár
1 frt 25, duplaerős,
urak részére 1 frt 75.

Würzburger Jakabnál,
Sümege.

SZŐLŐLUGAST

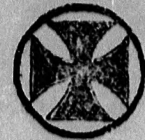
Ültessünk minden ház mellé és kertje
inkben föld és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkal-
mas, (bár mind kuszó természetű) mert na-
gyobb része ha megnő is, termést nem hoz,
ezért sokan nem értek el eredményt eddig.
Hol lúgasnak alkalmas fajokat ültettek, azok
bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején
a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megtermes-
s nincs oly ház, melynek fala mellett a leg-
csekélyebb gondozással felnevelhető nem volna,
ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerít-
téseknek stb. a legreमेkebb díszre, anélkül,
hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre
használható részekből. Ez a legháladosabb
gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes
fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és
bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező-
lapon tudatja. Cím:

Ermelléki első szőlőültetvénytelep, Nagy-Kágya, n. p.
Szekelyhid.

Kettős villammagnesos
kereszt
vagy csillag
D. R. G. M. N. 88508.

Gyógyít és fölfrissít jótállás mellett a követ-
kező betegségeknél: Kehe, köszvény, asztma, (ne-
hez lélekzés), álmatlanság, fulzúgas, nagyothallás,
nyavalytörés, idegesség, etvágytalanság, haavány-
kór, fogfájás, fejfájás, influenza és minden ideg-
betegségeknél. Azoknak a betegeknek, kik 88508.
sz. készülékemnek legfőleg 45 napi használata
után nem gyógyultak meg, a pénzt azonnal visz-
szaküldöm. Ahol már semmi sem segít, próbál-
ják meg az én készülékemet, melynek biztos ha-
tásáról meg vagyok győződve.

Kis készülék ára, mely könnyebb betegségeknél alkalmazandó, 4 korona.

Nagy készülék ára, mely idült betegségeknél veendő használatba, 6 korona.

Utánvét, vagy a pénz előleges beküldése mellett szétküldi a központi elárusító hely:

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII. ker. Bezerédi-ucca 3. sz.

Lakások, gazdasági épületek
fedésére szolgáló vízathatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban elárusít

Würzburger Jakob, Sümege.

Emeleti lakás kiadó.

Keszthelyen a főuccán a legélénkebb forgalmi helyen, mely áll 4 szoba, konyha, éléskamara és egyéb mellékhelyiségek közül, uccai kilátással

1904. május 1-től kiadó.

Ugyanott egy tágas bolthelyiség

is kiadó május 1-től esetleg azonnal is.

Közelebbi értesítést ad

Lázár Ignác Sándor, Keszthelyen.

ACETYLEN

központi telepek építését és berendezését eszközli a legelőnyösebb feltételek és jövődelmezőségi szavatosság mellett

KLINGER RICH. gép és fémárugyár
magyarországi telepe, BUDAPEST VII. HERNAD-U. 43.

Üzembelen lévő építés alatt álló telepek: Cirkvenica, az Adria partján, Spitz a Duna mellett, Gumpoldskirchen Bécs mellett, Neustadt a d. Tafelfichte Csehországban, Graunersdorf Alsó-Ausztriában, stb.

Gazdák és állattenyésztők

figyelmébe ajánlom az állatok emésztését elősegítő

tápport,

mely eredeti csomagokban kapható

Márkus Salamon Fia cégnél, * * * Sümege.

Megérkeztek Sümege!

Grünfeld J. szabó üzletébe a legújabb tavaszi és nyári valódi hazai divatszövetek, melyből a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételek mellett készítenek a legjobb fővárosi munkások által divatos öltönyt, felöltőt, rendingot (ulster) és külön divatmellényeket. Raktáron tartok kész férfi-, fiu- és gyermekruhákat, porköpenyeket. Készítenek legújabb szabás szerint mindennemű papi ruhákat, cinádat, reverendát; vasuti tisztai és altisztai egyenruhákat, sport öltönyöket és divatos női kabátokat, mindenneinél Libéria ruhákat.

Az üzletemben készült ruhák minden hónapban kétszer díjtalanul vasaltnak.

Vidéki meghívásra dús választéku mintáimmal személyesen megjelenek. Sziveskedjek meghívást küldeni, azzal nem jár semmi kötelezettség és csak az olcsóság és jó minőség végett megtekinthetné mintáimat.

Gyári árban kaphatók a legjobb minőségű szövetek és minden hozzávaló bélések.

Beesés támogatását kérvén, maradok teljes tisztelettel

Grünfeld J. férfi-szabó.

Esemény a magyar irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖTÉNELEM
KLASSIKUS KÖNYVE, A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI
KÉPTÁR

Tizenkét kötetben

Eddigélő három kötet jelent meg. — Négyhavi kötet jön egy-egy kötet

Örökölt a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető

8 koronás eskély havi részletfizetésre

a rendeltetési segélyvel, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva, hozzájuk beküldendő.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság
Budapest VIII., Dohy-ut 18.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és értéktelenné vált.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinél, a ki művelt ember akar lenni.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretettel és összetartással tanul.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

fejleszti a művelést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktató gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Közzel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságától Budapeston a

Nagy Képes Világtörténet

ezt a művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul véve, hogy eddigélő három kötet jelent meg a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kételezem magam a társaság pénztárába Budapeston a szállítástól kezdve 8 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részeket költségtérítéses postai megbízás után szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékesé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Név:

Kor: Állás:

Minden vevő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Trieszti Cognac parlamenti intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLABAN TRIEST mellett ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/2 palack 5 korona, 1/2 palack 2-60 korona 10 palack rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Sümege, Márkus Salamon Fia fűszerkereskedésében; nagybani eladás a vidék részére Sattler Józsefnél, Nagy-Kanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyipar és állattenyésztés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és ellenőrzés alatt vizsgált intézet által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyipar és állattenyésztés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és ellenőrzés alatt vizsgált intézet által Bécs IX. Spitalgasse 31.